

Asia: VN/13714/2025

Lausuntopyyntö hallituksen esityksestä eduskunnalle hyvinvointialue- ja maakuntajakolain muuttamisesta ja siihen liittyviksi laeiksi

Lausunnonantajan lausunto

Ehdotettu hyvinvointialuejakolaki (1 lakiehdotus)

Ehdotettu hyvinvointialuejakolaki (1 lakiehdotus)

Pohjois-Savon liitto pitää hyvinvointialuejaon eriyttämistä maakuntajaosta perusteltuna. Hyvinvointialuejaossa luopuminen suorista vaikutuksista maakuntajakoon selkiyttää hyvinvointialueiden järjestämisvastuun perustaa.

Mahdollisessa jakautumistilanteessa hyvinvointialueesta tehtävä taloudellinen selvitys tukee päätöksentekoa ja parantaa ratkaisujen taloudellista läpinäkyvyyttä. Hyvinvointialuejaon muuttamista koskevan päätöksen sitominen vaaliaikatauluun tukee hallittua siirtymää.

Ehdotettu maakuntajakolaki (2 lakiehdotus)

Ehdotettu maakuntajakolaki (2 lakiehdotus)

Esityksen keskeinen muutos on maakuntajaon irrottaminen hyvinvointialuejaosta ja sen säätäminen uudessa maakuntajakolaissa. Maakuntajakolain säätäminen omana lakinaan on kannatettava muutos.

Maakuntajakoon perustuvat hallinnon rakenteet, kuten aluekehittäminen, maakuntakaavoitus, EU:n rakennerahastojen hallinnointi ja valtionhallinnon palvelut, edellyttävät pitkäjänteistä ja vakaata aluejakoa. Maakuntajaon palauttaminen yleiseksi hallinnolliseksi jakoperusteeksi ilman

automaattista kytkentää hyvinvointialueiden muutospäätöksiin vahvistaa johdonmukaista aluekehittämistä.

Pohjois-Savon liitto pitää tärkeänä, että mahdolliset maakuntajaon muutokset tehdään toiminnallisin ja alueellisin perustein. Kun muutos edellyttää laajaa kuulemistä, vaikutusarviointia ja valtioneuvoston päätöksentekoa, voidaan samalla varmistaa alueellinen osallisuus ja huolellinen harkinta.

Yhtenäinen ja vakaa maakuntajako tukee myös EU:n alue- ja rakennepolitiikan toteuttamista ja rahoituksen vastuullista hallinnointia kansallisella tasolla. Maakuntajako muodostaa perustan myös EU:n NUTS-luokituksille. Maakuntajaon kytkentä aluekehittämisen rakenteisiin on myös kansainvälisen vaikuttamisen näkökulmasta tärkeää.

Ehdotetut muutokset hyvinvointialuelain 27 §:ään ja 87 §:ään

-

Muut huomiot esityksestä

Asia on käsitelty Pohjois-Savon maakuntahallituksessa 25.8.2025. Maakuntahallitus hyväksyi yksimielisesti Pohjois-Savon liiton lausunnon hallituksen esityksestä eduskunnalle hyvinvointialue- ja maakuntajakolain muuttamisesta ja siihen liittyviksi laeiksi.

Huusko Anu
Pohjois-Savon liitto